

TÁRSULATI ÜGYEK.

Választmányi ülés 1896 márczius 18-ikán.

Elnök: Szily Kálmán.

Jegyző: Csöpey László.

Jelen vannak: Borbás Vincze, Daday Jenő, Entz Géza, Herman Ottó, Ilosvay Lajos, Kalecsinszky Sándor, Klug Nándor, Koch Antal, Lóczy Lajos, Pethő Gyula, Schenek István, Schmidt Sándor, Schuller Alajos, Semsey Andor, Staub Móricz és Wittmann Ferencz választmányi tagok; Ráth Arnold könyvtárnok és Lengyel István pénztárnok.

Az elnök jelenti, hogy Wartha Vincze első titkárt bécsi útja, Paszlavszky József másodtitkárt családi körülmények akadályozzák a megjelenésben s hogy az előadói tisztet Lengyel István irodaigazgató-pénztárnok fogja teljesíteni.

Lengyel István irodaigazgató előterjeszti Fodor József választmányi tag levelét, melyben hálás köszönetét tolmácsolja választmányi taggá való megválasztásáért, de mivel nagy elfoglaltsága miatt nem vehet kellő érvelést a választmány munkálkodásában, kényszerítve érzi magát lemondani tisztéről.

Az elnök abban a véleményben van, hogy Fodor József választmányi tag lemondását csak megdöbbenéssel lehet fogadni, mert neki, mint volt első titkárnak annyi érdeme van a Társulat felvirágzása körül, hogy érdemesebb tagot az ő helyére úgy se lehetne találni. Indítványozza, hogy Fodor Józsefhez levelet intézzen a választmány, kérvén őt, tartaná meg tisztét legalább az év végéig, mert ha csak olykor-olykor találna is eljönni a Társulat üléseire, abból is haszon fog hármozni a Társulatra. — A választmány elhatározza, hogy Fodor József választmányi tag levélbelileg kéressék fel tisztének legalább az év végéig való megtartására.

Az irodaigazgató előterjeszti a botanikai szakosztály jegyzőkönyvét, jelentvén, hogy

a szakosztály Hazslinszky Frigyes társulati tagot és jeles botanikust ötven éves tanári jubileuma alkalmából üdvözölte s hogy ez üdvözléshez a Társulat hozzájárulását is kéri. — A választmány megbizta az elnökséget, hogy a Társulat üdvözlését a jubiléumnak tolmácsolja.

Jelenti, hogy Luczenbacher Jenő, birtokos Vácson, 100 frttal az örökítő tagok sorába lépett. — Örvedetes tudomásul szolgál.

Előterjeszti az országos segély költségvetését. — Tudomásul szolgál.

Előterjeszti a titkárság javaslatát a társulati új tagoknak nyújtandó kedvezmény ügyében. — Elfogadtatik s foganatosításával a titkárság megbizatik.

Jelenti, hogy az országos kiállítás jegyirodája felhívást intézett a Társulathoz a bérletjegyek kiadása ügyében. — Tudomásul szolgál.

Előterjeszti az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának átiratát a kiállítandó tárgyak biztosítása ügyében. — A választmány megbizta a titkárságot, hogy a Társulat részéről kiállítandó tárgyakat és könyveket 2000 forint erejéig biztosítsa.

Bemutatja Than Károly-nak »A qualitativ chemiai analysis elemei« című s a Magyar Chemiai Folyóirat I. évfolyamához mellékletül csatolt munkáját. — Tudomásul vétetik.

Ráth Arnold könyvtárnok jelenti, hogy a szófiai »Station Centrale Météorologique de Bulgarie« a társulattal csereviszonyba kíván lépni. — A választmány a cserét elfogadja oly kikötéssel, hogy a maga részéről is csak a meteorológia köréből fog küldeni kiadványokat.

Jelenti, hogy Burnet Landreth, amerikai tudós, a kinek egyik művére a Közlöny múlt évi folyamában hivatkozás történt, Spiegel Soma tagtársunk útján a következő két munkáját ajándékozta a Társulatnak: 1. »Market gardening and farm

notes« és 2. »999 queries with answers upon agricultural and horticultural subjects.« — Köszönettel vétetnek.

Jelenti, hogy a Társulat könyvtárába a következő ajándékok érkeztek: Báró Harkányi Béla, A sarkmagasság-változások meghatározása és elméleti magyarázata; a szerző ajándéka. Héczey István, A mozgás mint legtökéletesebb gyógymód és a gyógyszerek helyettesítője; a szerző ajándéka. Schilberszky Károly, Ein neuer Schorsparasit der Kartoffelknollen; a szerző ajándéka. — Köszönettel vétetnek.

A jegyző mélyen elszomorodva jelenti, hogy az utolsó választmányi ülés óta 9 tag haláláról értesült. Elhunyt Bede József uradalmi ellenőr, Mezőberényben; Berthóty Károly tanár, Fiumében; Bothár Dániel tanár, Pozsonyban, Társulatunknak 33 év óta tagja; Éltető Elek mérnök, Budapest; Elversz Nándor jószágbíró, Pusztá-Rév-Karancson; Magenbauer József tanító, N.-Szt.-Miklóson; Pardeyser Lajos főszolgabíró, Boros-Sebesen, egyike legbuzgóbb tagtársainknak; Schreiber Lőrincz, Szolnokon és Wény János filloxera-felügyelő, Fehértemplomban. — Szomorú tudomásul vétetik.

Kilépnek 6-an. — Tudomásul van.

Kitöröltetnek 82-en. — Tudomásul szolgál.

A jegyző felolvassa az új tagokul ajánlottakat: Albach Géza gazdatiszt Káposztás-Megyer (ajánló Mihályffy S.), Dr. Almayer József gyakorló orvos Deés (Szilágyi M.), Angély Izor vasúti hivatalnok Promontor (Bernáth O.), Antalóczy Kázmér gyógyszerész M.-Sziget (Kozma S.), Asbóth Emil műegy. tanár Budapest (Wartha V.), Auer Henrik gyárigazgató Budapest (Pfeifer I.), Bacsoni Kálmán urad. intéző Csermő (Hancz Gy.), Balás Zoltán kir. aljárásbíró Erdőd (Kossár A.), Dr. Balassa Zoltán orvos Sip (Kováts F.), Balla Ede körállatorvos Kétegyháza (Sailer D.), Ballabás Bálint ev. ref. kántortanító Pilis-Maróth (Ryll V.), Ifj. Baltigh Zsigmond m. e. hallgató Budapest (Vital J.), Bartha Károly gazdatiszt Árkos (Kempf Z.), Becheer Jenő számvívő Tokod (Hauck N.), Bihari Ödön m. k. erdész Selmecz (Vadas J.), Borza Pál ev. ref. tanító Vigtelke (Dusza K.), Csóka Pál ev. r. lelkész Nagy-Peszek (Pásztor E.), Dr. Deák Jenő orvos Budapest (Winkler L.), Dobrovics Miklós földbirtokos Diszel (Ács F.), Dunay Béla m. á. v. hivatalnok Szombat-

hely (Denifée S.), Dr. Éhn Kálmán járás-orvos Csurgó (Adorján M.), Erdély Endre kir. ítélő táblai bíró Nagyvárad (Jelenffy K.), Fejér László főjegyző Füzes-Gyarmat (Hinger T.), Fekete Pál földm. isk. s.-tanár Debreczen (Kállay Ö.), Ferencz Győző gazdatiszt Tavarna (Szűts B.), Fitzer Lajos kereskedő Vinga (Pokorny P.), Fleischhammer Károly kir. adótárnok Tata (Martonffy E.), Fogassi Géza vadászati ellenőr Tata (Martonffy E.), Forrai Soma szerkesztő Budapest (Schilberszky K.), Fülöpp János e. hallgató Újpest (Zsigárdy Gy.), Gálffy János püsp. gazdatiszt Lele (Bencsik S.), Gánóczy Tivadar állami szőlőtelepkezelő Sárospatak (Gánóczy S.), Garay Dezső posta-távirdatiszt Bonyhád (Pupp F.), Gergelyffy Gusztáv m. á. v. osztálymérnök Szolnok (Scherer I.), Gruber Jenőné Sip (Kovács F.), Gurányi Pál kulturmérnök Arad (Ifj. Hána A.), Gyuris Géza székes főv. tanító Budapest (Grósz L.), Hajdu János m. főerdész Törcsvár (Lengyel I.), Dr. Halász Lajos orvos Erdőd (Kossár A.), Halka Lajos e. gyakorlók és szigorló orvos Budapest (Forgách A.), Hartrampf Emil m. e. hallgató Cöthen (Lengyel I.), Hegedűs József tanító Szent-János (Szondy A.), Hegedűs Tamás tanító Tiszakécszi (Fekete Gy.), Helischauer Róbert gépészmérnök Budapest (Schön J.), Hesz Lajos s.-jegyző Kiszindia (Zaránd Gy.), Hollósy Károly ev. ref. lelkész Pilis-Maróth (Ryll V.), Ibrányi Éva Suligul (Novák E.-né), Illés Vidor m. k. erdészjelölt Vadászterdő (Dömötör T.), Iszlay István tanító Nagygág (Prunner R.), Jankovich Lőrincz gazd. intéző Mezőhegyes (Ifj. Szilassy Gy.), Jenőffy Jenő kir. erdőfelügyelő Kolozsvár (Szentimrey D.), Jermy Sándor kir. s. mérnök Lőcse (Szelényi K.), Keresztesy István ev. ref. s.-lelkész Mezőtúr (Lukács I.), Kérészy Gyula kulturmérnök S.-A.-Újhely (Lengyel I.), Dr. Klein Zsigmond kórházi alorvos Ungvár (Brujman B.), Klug Péter tanító Hertelendyfalva (Frischauf J.), Komka Zoltán uradalmi erdőgondnok Alsó-Vereczke (Stenczel J.), Köeffer István magánzó Kolosmonostor (Páter B.), Körmeny Ödön gazdatiszt Káposztás-Megyer (Mihályffy S.), Králik Adolf kir. mérnök Ipolyság (Draskóczy J.), Krecsmáry Sándor gazdatiszt Simontornya (Kiss E.), Kuhn Géza m. k. honvéhdandagy és kezelőtiszt Gyula (Müncz Gy.), Kunszt János tanító Hegeyeshalom (Kunszt K.), Lacza Sándor róm. kath. tanító Pilis-Maróth (Ryll V.), László Erzsike tanítónőjelölt Pécsvárad (Roth-

well E.), Dr. László Vilmos főorvos Szentés (Szánthó L.), Meixner Frigyes gazdatiszt Békéscsaba (Szloboda Zs.), Neógrády Jenő vasúti hivatalnok Aszód (Hoffbauer A.), Oláh János tanító Rum (Kremer Gy.), Ötvös Lajos ügyvédjelölt Kolozsvár (Szentimrey D.), Pál Miklós urad. ispán Újfalu (Cseres Gy.), Papp József gimn. tanár Hajdú-Böszörmény (Török P.), Páskuj József birtokos Szilágy-Somlyó (Ajtai E.), Petritschek Lajos m. k. bányatiszt-jelölt Úrvölgy (Pelachy F.), Polyák Rezső urad. segédtsizt Csongrád-Sándorfalva (Balku Gy.), Posgay István szigorló orvos Budapest (Pekár D.), Pruzsinszky Zoltán orvosnövendék Budapest (Z. Kiss E.), Remenyik Andor kulturmérnök Brassó (Czitó F.), Remenyik Gusztáv m. kir. erdőmérnök Fuzine (Melczér G.), Dr. Róth Hermann kórházi alorvos Ungvár (Brummann B.), Rujer Ferencz m. e. hallgató Újvidék (Ambrózy B.), Schwarz Kornél műépítész Késmárk (Klein R. J.), Dr. Sefcsik Alajos orvos M.-Sziget (Kozma S.), Seidel István gazd. gyakornok Bábolnapusza (Orsonics S.), Spinka József urad. gazdatiszt Pusztá-Alpár (Zwik K.), Staube-sand Kurt gazd. gyakornok Bábolnapusza (Orsonics S.), Stéberl Ernő keresk. isk. tanár Temesvár (Ries F.), Steinfeld Jenő főiskolai nyomdász Sárospatak (Tüdős I.), Streisinger Albert nagybirtokos Balassa-Gyarmat (Kigyósi I.), Szádváry János polg. isk. tanár Balassa-Gyarmat (Kigyósi I.), Szakall Mihály földbirtokos Csombárd (Bottka A.), Szalay Kálmán tanító Orosháza (Kürtössi J.), Szalay Lajos körállatorvos Bács-Gara (Késmárky K.), Szántó Miklós földbirtokos Győr-Szt.-Márton (Karika A.), Gróf Széchenyi István Szombathely (Báró Ambrózy I.), Széll László gyógyszerész Budapest (Winkler L.), Szemere Leó igazgató titkár Budapest (Kohn Gy.), Tarnay Endre m. á. v. táviráda-ellenőr Budapest (Igaly B.), Toch Szigmond polg. isk. tanító Baja, (Walder J.), Dr. Tomka Samu fülorvos Budapest (Mohr M.), Tóth Miklós állatorvos Zólyom (Gargya B.), Vermes György m. k. erdőgyakornok Arad (Dömötör T.), kik mindannyian, száma 104-en, megválasztottak; velök a tagok száma 7771-re emelkedett, a kik közt 220 alapító tag és 165 hölgy van.

Az állattani szakosztály 1896 januárius 11-ikén tartott ülést

I. Hermann Ottó ismerteti a madárvonulásra vonatkozó megfigyelések újabb

eredményeit és kiváló fontosságot tulajdonít Hegyfok y Kabos azon észleletének, mely szerint a füstifecske 9.4^o isothermával halad és terjed északra, a mi azután megadja az észlelhető késések magyarázatát.

2. Daday Jenő ismerteti a múlt 1895. évi augusztus és szeptember havában a jásznagykunszolnokmegyei Kisújszállás határán végzett entomológiai gyűjtéseinek eredményét. Gyűjtött összesen 129 *Hymenoptera*-, 58 *Lepidoptera*- és 35 *Diptera*-fajt mintegy 800 példányban. A *Hymenoptera*k között 28 jellemző faj, melyek közül érdekesebbek: *Silaon compeditus* olaszországi faj, melynek hazánkból még eddig csupán egy példánya volt ismeretes Budapesről; *Didanis lunicornis* déli faj, melynek hazánkból még eddig csupán két példánya volt ismeretes Nagyváradról, hol Mocsáry S. gyűjtötte; *Tetralania Biró*i jellemző magyar faj, melynek példányai még eddig csupán Tasnádról voltak ismeretesek; *Cerceris fuscipennis* olaszországi állat s hazánkból még eddig csupán három példánya volt ismeretes Kaloocsáról; *Holopyga athenaea* hazánkból még eddig hiányzott; déli alak s csupán Görögországból és a Kaukázusból ismeretes 1—1 példány; vele hazánk *Chrysis*-faunájának fajszáma 102-re emelkedik; *Holopyga monochroa* hazánkból még eddig csak Budapestről és Boglárról volt ismeretes két példányban; ez is déli faj. A *Lepidoptera*k között érdekes a *Mamestra dianthi* ritka faj; legelőszőr Délországra fedezték fel 1859-ben; hazánkban Anker Rudolf gyűjtötte először a pói pusztán Fehérmegegyben; később két példányt a budai Sashegyen; 1874-ben Horváth G. fogott egy példányt Szentes vidékén; 1893-ban egy példányt Pável J. Dömsöd vidékén s Uryk N. Budapest vidékén. A múzeum gyűjteményében csupán két kopott hazai példány van; *Stenia punctalis*, melyből a múzeum hazai gyűjteményében egyetlen példány sincs, tehát valószínűleg az első hazai példány. A *Diptera*k közül igen ritka faj a *Lucilia latifrons* Schin.

Horváth Géza ezzel kapcsolatosan felszólal és kéri a szakársakat, hogy a speciális gyűjtéseken kívül terjesszék ki figyelmüket egyebek gyűjtésére is.

3. Wartha Vincze bemutatja a Röntgen-féle fényképezés eredményét és ismerteti lényegét.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.